

Насильство у сім'ї — важлива соціальна проблема!

Зазвичай існує широко розповсюджений міф, що насильство в родині — це проблема тільки неблагополучних родин, і майже завжди сімейне насильство пов'язане з пияцтвом і бідністю. Однак за деякими дослідженнями це не зовсім так. Насильство властиве для всіх соціальних груп і не залежить від економічного становища родини в цілому.

В Україні проблема домашнього насильства практично не вивчалася. Тільки протягом останнього часу теми насильства у родині стали предметом публічного обговорення. Для того, щоб перемогти реальне зло, його треба зазнати, відкрито обговорити проблему та шукати шляхи вирішення. За даними Інституту соціологічних досліджень НАН, 68 % жінок зазнають знущання в сім'ї, з них чверть «як правило» або «часто» потерпає від побоїв. Кожна десята дівчина зазнає постійного насильства. За визначенням Закону України від 07.12.17 р. № 2229-VIII «Про запобігання та протидію домашньому насильству», насильство в сім'ї — це «будь-які умисні дії фізичного, сексуального, психологічного чи економічного спрямування одного члена сім'ї по відношенню до іншого члена сім'ї, якщо ці дії порушують конституційні права і свободи члена сім'ї як людини та громадянина і наносять йому моральну шкоду, шкоду його фізичному чи психічному здоров'ю». Отже, жертвою домашнього насильства може стати будь-хто: жінка, яку постійно лає і б'є її чоловік, дівчинка-підліток, що страждає від сексуальних переслідувань свого вітчима, хлопчик, якого лупцює мати-алкоголичка, старенька бабуса, що її ненавидять власні діти. Закон розрізняє такі види домашнього насильства:

- **фізичне насильство в сім'ї** — це навмисне нанесення побоїв, тілесних ушкоджень одного члена сім'ї іншому, яке може призвести чи призвело до порушення нормального стану фізичного чи психічного здоров'я або навіть до смерті постраждалого, а також до приниження його честі та гідності;
- **сексуальне насильство в сім'ї** — це примушування до небажаних статевих стосунків у родині, а також сексуальні дії щодо неповнолітнього члена сім'ї;
- **психологічне насильство в сім'ї** — це насильство, пов'язане з тиском одного члена сім'ї на психіку іншого через навмисні словесні образи або погрози, переслідування, залякування, які доводять постраждалого до стану емоційної невпевненості, втрати здатності захистити себе і можуть заподіяти або заподіяли шкоду психічному здоров'ю.
- **економічне насильство в сім'ї** — це навмисні дії одного члена сім'ї щодо іншого, спрямовані на те, щоб позбавити постраждалого житла, їжі, одягу та іншого майна чи коштів, на які він має законне право.

Такі дії можуть заподіяти шкоду фізичному чи психічному здоров'ю або навіть призвести до смерті постраждалого. Причинами ж того, чому жінки не подають скарг у зв'язку з насильством, є тиск суспільних і родинних обставин та бажання зберегти відносини. Культурні та релігійні традиції також присутні серед перешкод, що ускладнюють боротьбу з насильством. Вдосконалення правової оцінки насильства в сім'ї багато в чому залежить від усвідомлення громадськістю та самими жінками того, що насильство в сім'ї є злочином.

Особа, яка постраждала від домашнього насильства, може звернутися до:

- управління соціального захисту населення районної державної адміністрації;
- відповідних підрозділів органів поліції;
- служби у справах дітей, якщо це стосується дитини;
- центру соціальних служб для сім'ї, дітей та молоді.

Головний спеціаліст відділу з питань праці та трудових відносин

Лариса Гавриленко